

Ob robu pripisane

★ SLOVENSKI JEZIK nima dovolj močnih in primernih izrazov, s katerimi bi se moglo v polni meri izraziti globino gneva, groze in studa nad sedmeroglavo komunistično Hidro, ki tako kruto razsaja v deželah, nad katerimi je zagospodovala in ki s kanibalsko požrešnostjo žre tako svoj lastni rdeči zarod kakor žrtve ostalih slojev človeške družbe. Pred praškim "ljudskim sodiščem" se je pričel "proces" proti štirinajstim bivšim najvišjim vrhovom češkega komunizma, ki so svojočasno pognali stotine nedolžnih ljudi na vešala in pred puške strelcev, dokler niso prišli sami na vrsto, da okusijo to, kar so doslej odmerjali drugim. Toda s tem ta grozni krogotok še davno ni končan; za njimi pridejo namreč njihovi današnji sodniki, za temi zopet sodniki sodnikov, in tako naprej, v nedogled. Ta postopek namreč narekuje nujna potreba krvavih režimov, zgrajenih na gori lobanj, ki se zavedajo, da se bodo mogli vzdržati samo do tle, dokler jim bo mogoče kri poplavljaliti s krvjo, ubijanje zatirati z ubijanjem. — Ironična usoda ali — če hočete — poetična pravica pa je bila uveljavljena z dejstvom, da se proces proti Slanskemu in njegovim soobtožencem vrši pred istim "ljudskim sodiščem" in v isti sodni dvorani, kamor je pognal Slansky pred meseci časnikarja Oatisa in stotine svojih drugih žrtev. . .

★ ZAKONCA ROSENBERG, ki sta izdajala Sovjetom atomske tajnosti ter bila obsojena na smrt, sta se v srce zasmilila socialistu Nenniju, glavarju italijanskih levičarskih socialistov, ki sodelujejo in glasujejo z italijanskim komunističnim voditeljem Togliattijem. Nenni je apeliral na preds. Trumana, rekoč, naj konča svoj predsedniški termin s "človečansko gesto" in naj pomilosti na smrt obsojena zakonca Juliusa in Ethel Rosenberg. Nenni, ki je velik oboževalec Stalina in njegovega režima, bržkone ni imel v mislih Stalinih "človečanskih gest", ko je naslovil na predsednika Trumana svoj "človečanski" apel. . .

★ SOVJ. ČASOPISJE, ki je pred tedni kritiziralo ameriški "bejzbol", je naperilo zdaj ost svojih napadov na amer. "futbol", o katerem prvi, da je priprava za brutaliziranje ameriške mladine, da se slednja usposobi zavzeti svoje mesto v "armadi banditov in sovražnikov človeštva".

★ S HIDROGENSKO BOMBO smo za korak bliže največji krizi naše generacije ali morda vseh generacij človeštva. Ako bo ta grozna destruktivna sila kdaj sproščena, bodo posledice strašnejše kot si jih more domisljati in predstavljati človeški um. Kakor je to orožje strašno in kakor je želeto, da bi se nikoli ne pojavila potreba njegove uporabe, nam mora biti vendar v zadoščenje, da je v naši posesti, ker je upati, da bo prav to orožje morda najučinkovitejše preventivno ali preprečilno sredstvo nove vojne. Kajti, kakšno vrednost naj še ima ekonomski evangelij Marksa ali prerogjeni imperializem novih ruskih carjev, če se ima ta ekonomija uveljavljati na kadečem se pogorišču zemlje?

★ ZDR. NARODI so v Panmunjomu, kjer se vrše mirovna pogajanja, spet apelirali na komu-

EKSEKUCIJA IZDAJALCEV 15. JANUARJA

Na smrt obsojena zakonca Rosenberg bosta justificirana 15. januarja.

NEW YORK. — Na smrt obsojena vohuna Julius Rosenberg in njegova žena Ethel bosta morala umreti dne 15. januarja na električnem stolu v Sing Singu. Zakonca Rosenberg, ki sta izdajala Sovjetom atomske tajnosti, sta v smrtnih celicah Sing Sing jetnišnice v Ossinigu, N. Y., že nad 19 mesecev.

Federalni sodnik Irving Kaufman je odredil, da imata biti obsojenca, ki imata dvoje malih otrok, justificirana v tednu, ki se prične 12. januarja. Ker pa običajno izvrše vse eksekucije ob četrtkih, bosta morala umreti najbrž 15. januarja, če se v zadnjem času kaj nepredvidnega ne pripeti, kar pa je malo verjetno.

Njun odvetnik je dejal, da bo pred tem še enkrat poizkusil storiti vse, kar mu dovoljujejo legalna sredstva, da ju reši smrti, v skrajnem slučaju pa bo apeliral na predsednika Trumana za njuno pomilostitev.

Spreobrnitev poveljnika marinov in družine

PUSAN, Koreja. — General korejskega zbora marinov Joahim Shin je z ženo in štirimi otroci vred prestopil v katoliško vero. Generala Shina, njegovo ženo, ki je dobila ob krstu ime Ana, in njune otroke je krstil Rev. Augustine You v Pusanu. Krstni boter jim je bil dr. John Chang, bivši premier in ambasador v Združenih državah.

9 članov ene rodbine v skupnem grobu

FALL RIVER, Mass. — V dimu požara, ki je nastal v njihovem domu, se je zadušilo 9 članov rodbine — mati in njenih devet otrok od desetih. Vse so pokopali v skupnem grobu. — Oče in en brat te družine sta bila ob času požara na nočnem delu.

Vremenski prerok pravi:

Danes in ponoči jasno. Temperatura kakor včeraj.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 24. nov. 1784 je bil rojen v Virginiji Zachary Taylor, 12. predsednik Zdr. držav.

niste, naj dovolijo pošiljke božičnih paketov njihovim ujetnikom, ki se nahajajo v komunističnih taboriščih. Zdaj je že v tretje, da so zavezniki zaprosili komuniste, naj sprejmejo in razdelijo te pakete. Kakor vselej doslej, je tudi zdaj njihov odgovor — molk.

Novi grobovi

Frank Sušteršič
V četrtek je umrl v mestni bolnišnici po dolgi bolezni Fr. Sušteršič, stanujoč na 5608 Cary Ave. Star je bil 65 let in rojen na Rakeku pri Cerknici, odkoder je prišel pred 47 leti. Zdaj je bil v pokoju, prej pa je bil mnogo let mesar v tej okolici. Njegova žena Theresa mu je umrla pred 34 leti. V Johnstownu zapušta sina Franka, brata Jacoba in sestro Antonijo Grofino, v Clevelandu pa brata Josepha, tri vnuke in mnogo sorodnikov. Pogreb bo v ponedeljek popoldne ob 1. uri iz Zakratjskovega pogrebnega zavoda na Whitehaven pokopališče.

Mary Daničić
Po dolgi bolezni je umrla v St. Lukes bolnišnici Mrs. Mary Daničić, rojena Kodeh, 22809 N. Miles Rd., Warrenville, Ohio, v starosti 76 let. Rajnka je bila doma iz fare Škocjan, vas Drušče na Dolenjskem, odkoder je prišla pred 50 leti. Bila je članica društva Zarja svobode št. 93 SNPJ, društva sv. Rešnjega Telesa pri sv. Lovrencu in Oltarnega društva pri cerki sv. Jude. Poleg žalujočega soproga Johna zapušta sinove Louisa, Johna, Franka in Charlesa, hčere Amalijo, Rose Repasky, Mary Pobuda in vnuke. Rogreb pokojne bo danes zjutraj ob 10.15 iz Louis Perfolia zavoda, v cerkev sv. Jude na Richmond Rd., ob 11. in od tam na pokopališče.

John Skrajnar
Včeraj zvečer ob 9:30 je umrl na svojem domu na 997 E. 77th St., John Skrajnar. Doma je bil iz Ambrusa, fara Ambrus, kjer zapušta sestro, nečake in druge sorodnike. Tukaj zapušta žena Mary, roj. Blatnik, in štiri otroke: Mary Schneider, — Joanne Kraiser, John in Anthony, štiri vnuke in enega pravnuka. Bil je član društva sv. Vida št. 25 KSKJ in društva Baraga od Katol. boršnarjev. — Pogreb bo v sredo iz Grdinovega zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče. Čas pogreba bo določen pozneje.

Paul Maričić
Danes zjutraj je umrl v St. Alexis bolnišnici Paul Maričić, stanujoč na 1148 E. 63 St. Pogreb bo oskrbel Grdinov pogreb. Podrobnosti pozneje.

William Costolo
V nedeljo zjutraj je umrl William Costolo, 720 Babbitt rd. ko se je fatalno ponesrečil na Lakeshore Blvd. Bil je 17 let star. Zapušta starše, ki žive v Uniontown, Pa., kamor je Grdinov pogrebni zavod poslal njegovo truplo za pokop.

Mike Ropovnik
Včeraj je umrl Mike Ropovnik, rodom Slovak, stanujoč na 1015 E. 63. St. v starosti 74 let. Zapušta soprogo Josephino, rojeno Bugar. Pogreb je v oskrbi pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi. Čas pogreba bo naznanjen jutri. Pripada cerkvi sv. Andreja.

Španija bo kmalu v org. Združenih narodov
PARIZ. — Španija je bila te dni sprejeta v UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) kar je smatrati kot prvi korak k sprejemu Španije kot polnovredne članice k organizaciji Združenih narodov.

"Pravda" krca ameriške reakcionarje

MOSKVA. — Pravda je okrcala ameriški odbor za notranjo varnost, kateremu načeljuje demokratski senator Pat McCarran iz Nevale, kot odbor "fašističnih reakcionarjev" in "rušilcev organizacije Združenih narodov." — Odbor preiskuje subverzivne aktivnosti med ameriškim uradnim pri Združenih narodih.

Clevelandčan postane Eisenhowerjev tajnik financ v kabinetu

Eisenhower je izbral tri nadaljne člane svojega kabineta.

NEW YORK. — Novoizvoljeni predsednik Eisenhower je pretekli teden izpolnil še dvoje kabinetskih mest, namreč mesto finančnega in justičnega tajnika. Na položaj finančnega tajnika je imenoval clevelandskega industrijca George M. Humphreya-a, ki je tekom predsedniške kampanje podpiral nominacijo senatorja Tafta.

Herberta Brownell-a, jr. starega 48 let in svetovalca newyorškega gubernerja Dewey-a, pa je imenoval za justičnega tajnika.

Harold E. Stassen, bivši guverner Minnesote in sedanji predsednik Pennsylvanske univerze, je bil imenovan za direktorja multibilijon-dolarske Mut. Security Agency, v katere področje spada vsa ameriška pomoč inozemstvu.

Reki 'velikih' mož

VILJEM II. nemški cesar: Popeljal vas bom v slavne čase.

HITLER: Dajte mi štiri leta, in kar prepoznali ne boste Nemčije. (In res je niso!).

GROTEWOHL (preds. kom. Vzhodne Nemčije): Ob koncu 5-letnega plana bomo imeli vsi najboljši življenjski standard.

Nujna pomoč Jugoslaviji

RIM. — Koncil UN Food and Agriculture Organization je priporočil nujno pomoč Jugoslaviji, da se ji posreči premostiti krizo živil, ki so jo povzročile suša, slana in toča.

Jugoslavija potrebuje takoj pomoč v živilih in semenih v vrednosti \$65,000,000.

Osem letalcev se smrtno ponesrečilo

QUONSET POINT, R. I. — Tukaj je strmoglavilo na zemljo dvomotorno mornariško letalo, v katerem je bilo osem mož posadke, ki so bili vsi ubiti.

Smrt 118-letne žene

BUENOS AIRES. Tukaj je umrla 118-letna žena Ramona Suarez De Cordoba, ki je preživela vseh svojih 11 otrok, iz-čezemši ene 80-letne hčere.

Dva duhovnika ubita v avtni nesreči

RIGAUD, Que. — Tukaj sta bila ubita dva katoliška duhovnika ko se je nju avto zaletel v neki voz s konjsko vprego.

Priporočamo vedno in povsod veliko pazljivost, to ni dobro samo za druge, ampak prav tako za nas same!

WILLIAM GREEN, PREDSED. AFL, JE V PETEK UMRL

Bil je simbol delavskega edinstva in lojalne domoljubnosti. Njegova kariera ga je privedla iz ohijjskih rudnikov na najvišje mesto organiziranega delavstva.

COSHOTON, O. — Dne 21. novembra je tu umrl William Green, ki je bil zadnjih 23 let predsednik in voditelj osmih milijonov delavcev, včlanjenih v Ameriški delavski federaciji — (AFL). Ob smrti je bil star 82 let.

Usoda je hotela, da je William Green umrl komaj dvanajst dni za drugim velikim delavskim voditeljem, Philipom Murrayjem, predsednikom CIO, ki je umrl dne 9. novembra v San Franciscu.

Green je umrl v malem ohijjskem kraju, kjer je pričel svojo življenjsko pot kot premogar. Umrl je za oslabelostjo srca.

Kot njegova možna naslednika sta imenovana George Meany, tajnik - blagajnik Ameriške delavske federacije, ki je star 58 let, in George M. Harrison, načelnik unije železniških uradnikov in podpredsednik AFL.

Smrt Williama Greena je za Clevelandčane in ostale prebivalce države Ohio še posebnega pomena, zakaj pokojnik je bil produkt ohijjskih premogovnikov ter je bil svojočasno tudi član državne zakonodaje. Kot državni senator je bil arhitekt delavske kompenzacijske postave, v kateri je bila država Ohio pionir.

Praden je pričelo njegovo zdravje pešati, je prišel čisto v Cleveland, kjer je imel nešteto prijateljev tako v delavskih vrstah kakor izven njih. V Clevelandu živita dva izmed njegovih šestih otrok.

Bila je dolga, trudapolna in častna kariera, ki je privedla W. Greena od premogovnikov na najvišji položaj, s katerim so ga mogli počastiti njegovi sodelavci.

Bodi mu ohranjen blag in časten spomin!

Pred praškim "ljudskim sodiščem" se je te dni pričela krvava komedija rdeče "pravice"

Rdeči mlini meljejo svoje lastno zrnce in uresničuje se pogovor: Danes meni, jutri tebi! — Zveri, ki so prelivale kri nedolžnih ljudi, bodo zdaj same prelele svojo kri, za njimi pa pride v tem groznem krogotoku spet vrsta na one, ki so danes njihovi sodniki.

DUNAJ. — Pretekli teden se je pričela v Pragi grozna krvava komedija, kakršne uprizarjajo od časa do časa komunisti in ki jih označujejo kot sodne procese proti ljudskim sovražnikom. Pri tem procesu gre za glave nekdanjih najvišjih komunističnih veličin češkoslovaške — zunanega ministra Vlado Clementisa, bivšega gen. sekretarja komun. partije Rudolfa Slanskega in drugih komunističnih vrhov.

Priznanje vseh zločinov
Kot prvi je prišel na vrsto Rudolf Slansky, ki je bil svojočasno najbolj zanesljiv agent Sovjetije v češkoslovaški Slansky je "priznal" vse, česar so ga dolžili, ter dodal, da je bilo vseh 31 let njegove službe v komun. partiji — 31 let pretvarjanja in izdaje. Priznal je, da je vršil "špionažo, sabotažo in velezdajanje" in vse mogoče, kar se ga dolži in česar se ga ne dolži. Dejal je tudi, da so on in ostali zorniki tesno sodelovali z Edvardom Benešem, bivšim češkoslovaškim predsednikom, ki je zavezal za Masarykom prvo mesto v srih češkoslovaškega naroda.

Tudi Clementisova glava se bo zatkrljala
Obtožnica dolži Slanskega "ti-toizma", trockiizma" in "zionizma", za nameček pa ga označuje še za "buržujsko - nacionalističnega izdajalca." V obtožnici je med drugim rečeno, da je koval zaroto z zdravniški predsednik njegovo življenje. Bivšega zunanega ministra Clementisa pa poleg drugega obtožujejo, da je imenoval na zunanje položaje ljudi, ki se, ko so enkrat okusili življenje v zapadnih državah, niso hoteli več vrniti v češkoslovaško.

Pokojni Beneš — plačan izdajalec
Temu procesu celo mrtveci ni- so izbegnili. Bivši predsednik Edvard Beneš, o katerem so komunisti poprej trdili, da ga visoko cenijo in spoštujejo, ker so vedeli, da ga spoštuje in ljubi vse češkoslovaško ljudstvo, je označen kot — izdajalec in plačani agent Zapada.

Geminder — nadaljni odsekan vrh
Za Slanskym je prišel na vrsto Bedrich Geminder, bivši prvi in glavni agent Kremlja v češkoslovaški, ki je prav tako kakor Slansky izjavil, da je kriv vseh zločinov, — od špionaže do izdaje. Za Geminderjem, ki je bil generalni podtajnik komun. partije, pridejo na vrsto Vlado Clementis, bivši zunanji minister, in ostali obtoženci, katerih je štirinajst.

Geminder, ki je star 51 let, je lep, črnolas mož, ter je bil svojočasno osebni tajnik Giorgija Dimitrova, bivšega bolgarskega premierja in šefa Kominterne, ki si je šel v Moskvo zdravja iskati, pa se je vrnil nazaj v Bolgarijo v krsti. . .

Obtožnica imenuje v zvezi s tem procesom tudi Johna Foster Dullesa, novega državnega tajnika bodočega predsednika Eisenhowerja, katerega označuje kot "notoričnega špiona, katerega je služila Slanskyjeva skupina".

Podminister — špion!
Prav tako se je priznal za krivega špionaže in izdaje Artur London, bivši pomočnik zunanega ministra Clementisa. Priznal je, da je imel direktne stike z Amerikancema, bratoma Hermann in Noel Field, ki sta pred leti misteriozno izginila nekje za železno zaveso. — (Ko bremo to grozo, nam spomin nehoti uhaja nazaj na Louisa Adamiča in na njegovo nesrečno smrt, pa naj si jo je sam zadal ali naj so mu jo zadali drugi. . . To nima pomena! Pomen je v

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Zaroka—
Mr. in Mrs. Frank A. Turek, 19170 Monterey Ave., naznanjata, da se je v soboto 22. novembra zaročila njuna hčerka Marie Dolores z John S. Kromar, 1113 E. 63 St. Poroka je določena za 16. maja 1953. Bilo srečno!

Redna seja—
Klub Ljubljana ima v torek ob 7:30 redno mesečno sejo v AJC na Recher Ave.

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

NAŠA PISARNA bo v ponedeljek, torek, sredo in petek odprta od 4-6 ure zvečer.

ŠOLA (Slovenska sobotna).
Višja skupina: pripraviti in uređiti dnevnik. Prebere berilo "Plemenito delo" (Naša beseda, st. 23). Nižja skupina prepíše sestave na strani 49.

VAJA za "Trojčke" (za Ligi-no prireditve 4. jan.) v sredo zvečer ob 7 v Slov. pisarni. — Reži-ser.

Italijanska zbornica je odklonila ostavko spreobrnjenega člana

Italijanski komunistični poslanec se je odpovedal komunizmu ter se vrnil k veri.

RIM. — Luigi Silipo, komunistični poslanec v italijanskem parlamentu, je dal ostavko na svoje poslansko mesto, ker se je spreobrnil h katoličanstvu in čuti, da mu vest narekuje, da resignira s tega položaja. Toda poslanska zbornica je z glasovanjem odklonila njegovo resignacijo.

To je zdaj prva deviacija od komunistične skupine, odkar sta se tako dramatično ločila od nje poslanca Valdo Magnani in Aldo Cucchi, ki sta izstopila iz partije v januarju 1951.

Samo po sebi je razumljivo, da poslanec Luigi Silipo ne bo več zastopal komunistične partije v parlamentu, čeprav ostane še nadalje poslanec.

NAJNOVEJŠE VESTI

GLOBEMASTER, največje transportno letalo ameriške zračne sile, na katerem se je nahajalo 52 oseb, je pogrešano nekje nad Alasko.

DUNAJ. — Žena in trije otroci bivšega češkega podministra Londona, ki je med komunističnimi obtoženci, zahtevajo za svojega moža in očeta — smrtno kazen ter obetajo, da bodo ostali dobri komunisti.

WASHINGTON. — Državni departament je včeraj naznanil, da imajo Sovjeti na vseh kritičnih točkah v Evropi in Aziji pripravljenih 491 divizij.

NAIROBI, Kenya. — Tukaj so izbruhnili novi izgredi, v katerih je bilo ubitih 20 članov Mau-Mau teroristične organizacije.

tem, da bi danes, če ne bi podlegel kaki naravni bolezni — še živel, če bi se ne spajdašil z internacionalnim komunističnim banditstvom! — Uredništvo).

AMERIŠKA DOMOVINA

1117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevc

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 230 Mon., Nov. 24, 1952

Pesek v oči

Dne 7. novembra 1952 je bil zaključen v Zagrebu šesti kongres Komunistične stranke Jugoslavije. K posameznim govorom, predlogom in resolucijam, ki jih je kongres sprejel, se bom še povrnil. Danes bi rad seznanil naše čitatelje le z delom najvažnejših resolucij, ki so bile predložene in sprejete glede politične smeri, ki jo namerava komunistična stranka uvesti, da vsaj do gotove mere ustrezne pritisku Zapada, predvsem pa Združenih držav, naj diktatoru ene same stranke postopoma spremeni v demokratični sistem dveh strank in na ta način dovoli ljudstvu več politične svobode.

Sila kola lomi. Tito in njegova komunistična družina se tega pregovora kaj živo zavedata. Ali pomagati si ne moreta. Če ju sedaj še zapadne sile vržejo čez krov, kakor ju je pred štirimi leti Sovjetija, ni zanj drugoga izhoda kot ali klavrnopro pasti ali pa se vrniti v Stalinov objem. Tito si ne more želeti ne prvega ne drugega. Zato je treba napeti vse sile, da se zapadnim demokratičnim silam natrese dovolj peska v oči češ, kako se v Jugoslaviji vendarle stvari razvijajo v smeri vračanja demokratičnih svoboščin. In da ta država kljub svojem komunističnemu vodstvu vendarle zasluži, da se njeno povsem zavoženo gospodarstvo reši propada in da se nadaljuje z oboroževanjem njene armade.

Kako Zapadu tega peska natresti v oči na čim bolj mojstrski način, je bil glavni predmet govorov vseh komunističnih veličin od Tita preko Kardelja do zadnjih sarž v partiji. Tito je v svojem govoru "spremembe" naznanil, nato so jih pa po vrsti ponavljali vsi govorniki in se z njimi — seveda — ne le strinjali, marveč jih z navdušenjem odobrvali. Samo en komunistični veljak (neki Djurić) se z vsem ni popolnoma strinjal. Zato so ga pa vrgli iz dvorane, in če ni že zaprt, je na svobodi le, da se dokaže nova "svobodoljubna" politika jugoslovanskega komunizma.

Poglejmo sedaj resolucije, ki uvajajo to novo smer demokratičnih svoboščin. Kongres je povdaril, da zatiranje različnih mnenj ustvarja le nove zapreke na poti k napredku znanosti in kulture. Znak demokracije je v tem, da lahko vsak pove svojo misel prosto. To je pravilno stališče. Toda kar sedaj sledi, ni demokracija. Tozadevna resolucija namreč pravi dobesedno: "Vsako mnenje, ki ima svoje izhodišče v borbi za socializem in socialno demokracijo ... naj ima možnost, da se izrazi." Iz tega smiselno sledi, da mnenje, ki se bori zoper socializem, nima možnosti, da se svobodno izrazi. Za tako demokracijo bi se mi Amerikanci kaj lepo zahvalili! Če nisi za socializem, moraš molčati, ker si proti socialistični državi greš jest ričet.

Po takem uvodu glede političnih svoboščin v Titovini pa pride glavni kanon. Resolucija namreč takole nadaljuje: "Kongres smatra, da so zreli vsi pogoji za stvarno in popolno preosnovno Ljudske fronte (t. j. dosedanje organizacije vseh komunističnih sopotnikov od social-demokratov in krščanskih socialistov do manj pomembnih skupinic, ki so jih zgnatli v Ljudsko front, op. pisca) v združeno in aktivno politično masovno organizacijo zavestnih borcev za socializem — v Socialistično zvezo delovnega ljudstva Jugoslavije. Ta zveza naj dobi ustrezno obliko in program."

Komunisti bi torej sedaj radi igrali svojo komunistično muziko na nov instrument. To pa iz več razlogov. Glavni razlog je naravnost histerična želja, da se rešijo politične osamljenosti, ki so jo deležni vsa štiri leta, odkar so obležali med dvema stoloma; sovjetskim in ameriškim. Iz ponovnega in kar bolejšega ponavljanja v govorih, da Jugoslavija ni osamela, se zrcali želja po tesnejših stikih s svetom. Združeni narodi, ki so se jih govorniki tudi ponovno dotaknili kot dokaza, da Jugoslavija ni osamela, so vsekakor pre malo. Stiki z drugimi državami in narodi so prerahlji, če so navezani samo preko organizacije Združenih narodov. Treba bi bilo močnejših vezi; vezi zlasti s političnimi pokreti, ki so komunistu blizu a niso komunistični. Take vezi je mogoče doseči po dvojni poti: 1) s tem, da se približajo II. socialistični internacionalni politični strank in da po možnosti postanejo na nek način jugoslovanski član te social-demokratske internacionale, in 2.) s tem, da priborijo svojim strokovnim delavskim organizacijam (ki jih seveda vodijo komunisti) članstvo v ICFTU (International Confederation of Free Trade Unions) torej v delavski internacionali, ki jo vodijo v glavnem socialisti. Kot znano, so zastopniki ameriške AFL (American Federation of Labor) doslej članstvo jugoslovanskih unij v ICFTU gladko odklanjali češ, da te unije niso svobodne organizacije delavcev. Treba je tedaj nekaj ukreniti, da se tak odpor zlomi.

Komunistična harmonika, ki so jo doslej jugoslovanski komunisti krepko vlekli, v teh in takih razmerah ni pela prave "viže." Treba je vzeti drugo — socialistično. Muziciranje na eno in drugo je približno isto (Marxov materializem), a socialistična mnogo milejša in slajše poje, pa čeprav jo vleče sam Tito. Tudi vižo je treba za spoznanje spremeriti. In to so jugoslovanski komunisti na svojem šestem kongresu sklenili napraviti.

Iz dosedanje Ljudske fronte bo nastala "svobodna" po-

litična organizacija delovnega ljudstva, ki bo nosila ime "Socialistična zveza delovnega ljudstva." Predstavljala bo za svobodoljubni zapadni svet drugo stranko v državi. Toda ta stranka je v resnici le pesek v oči. Kajti naslednji člen resolucije pravi: "Odnosi komunistov do Socialistične zveze ne morejo biti drugi, kot da se smatrajo kot del te zveze. Zveza je osnovna in glavna organizacija, po kateri in s pomočjo katere bodo komunisti izvajali svoje misli in svojo politično in ideološko dejavnost."

Muziko bodo tedaj na vsak način delali komunisti, a harmonika bo socialistična in bo pela bolj milo. Jugoslovansko ljudstvo naj bi pa slej ko prej plesalo po Titovem taktu. Da bi zapadnim ušesom ta muzika vendarle ne bila preveč partijsko — komunistična, je kongres — seveda na Titov predlog — spremenil tudi muzikantu ime. Komunistična partija Jugoslavije se je prelevila v unijo ali ligo jugoslovanskih komunistov. Ali ne zveni novo ime bolj milo, bolj demokratično? Komunistične partije se drži kri in nasilje. Zato proč z njo. Unija ali liga je pa čisto po ameriškansko in nekaj novega. So mojstri ti komunisti. Računajo na naivnost svobodnega, demokratičnega sveta, ki da mu je mogoče natresti peska v oči in mu dopovedati, da se je nekaj bistvenega spremenilo, ko je v resnici ostalo vse pri starem. Pozablja pač, da so se svobodoljubni narodi v zadnjih letih mnogokaj naučili o komunizmu. Pozablja pa tudi, da je v svobodnem svetu precej ljudi, ki so vse vrste komunizma na lastni koži preizkusili. Pesek v oči ne bo učinkoval, kakor želijo.

Sem in tja po Pennsylvaniji

Poroča Majk

Pittsburgh, Pa. — Dopisniki slovenskih listov iz države Pennsylvanije so čez dalje bolj redki. Večasih ni bilo številke slovenskih listov, da bi v njih ne bilo kakega dopisa iz Pennsylvanije. Dandanes se le še kak tajnik ali zastopnik tu in tam oglasi, pa še ti so vedno bolj redki. Prav živahni dopisniki so se oglašali n. pr. iz Forest Citya, potem iz Johnstowna, iz Pittsburgha in okolice, pa je bilo vedno dosti dopisov. V dopisih smo razpravljali o naših enotah in zvezah ter njih družtvah. Kritikovali smo, pa tudi dajali nasvete. Zdaj pa ni ne enega, ne drugega. Dalje so rojaki, ki so bili zaposleni večinoma po premogokopih poročali o delavskih razmerah, kake plače so imeli, kakšna dela, kako so se razvijali kulturno, itd. Zanimivo je bilo. Takrat je bilo življenje, zdaj pa komaj vemo, da smo še Slovenci v Ameriki.

V letošnjih volitvah si je ljudstvo Združenih držav izbralo za prihodnja štiri leta novo vladno. Republikancem je ljudstvo poverilo mandat, da jim bodo vladali in jih vodili. Jaz sem volil že devetkrat predsednika Združenih držav. Eni predsedniki so bili dobri, nekateri pa tudi le samo hlapi bogatašev. Spominjam se raznih štrajkov, kako so v istih nastopili proti delavcem. Doli v West Virginiji so streljali na stavkarje, kakor na kake razbojnike. Odločen je bil pokojni Teodor Roosevelt. Za delavca pa v vseh mojih letih tu v Ameriki ni storil nobeden toliko, kakor naš pokojni Franklin D. Roosevelt. Tudi Truman ni bil za delavca preslab, le tiste stega voditeljskega nastopa nima, kakor ga je imel Roosevelt. Truman je sicer odločen in hud, a zdi se, da ga niso dosti upštevali in so se okrog njega le bolj navihano vrtili, ga pustili, da se je tu in tam malo zadril in izkašljal, za hrbtom so se pa menda muzali, kakor navihani otroci za maternim hrbtom. Nevoizvoljeni predsednik Eisenhower je sprejel z izvolitvijo predsednikom veliko težko nalogo. Vseh ne bo zadovoljil, kakor jih še ni mogel noben predsednik.

Ljudje ugibajo, kako bo pod novim predsednikom. Vsakega zanima. Nekako bo, kako ravno, je težko videti naprej. Zanimivo je, kako bo nastopal v zunanji politiki? Kako bo gledal na Sovjetsko Rusijo, kjer ima gnezdo mednarodni komunizem? Kako stališče bo zavzemal glede podpiranja evropskih držav, ki so združene v Severno-atlantski zvezi, katero je naš vojaško organiziral in ji predpisal kaj mora vsaka izmed članic napraviti, da ne bo ruski komunisti-

čni medved vedno strašil Evrope in ostalega sveta? Je težko reči v naprej, kako bo ravnal. Kakšna bo domača gospodarska politika? Obljubljal je, da bo skušal vrniti dolarju njegovo vrednost, da bo gledal in skušal znižati davke. To je zelo glasno povdarjal. Rekel je: Znižal bom davke in tako dal davkoplačevalcem denar nazaj v njihove žepce. To je zelo velika obljuba, naloga za pravega čudodelnika. Mnogi so ga baš radi tega volili. Ako obljube ne bo moč izvršiti, bodo tisti, ki so obljubo resno sprejeli, debelo gledali.

Obljubil je privedi vojno v Korejo do najboljšega zaključka, da bo fante, ki se tam bore in umirajo za nekaj, kar je težko razumeti, privedel nazaj domov. Tudi to je velika naloga. Komunistični nergači se prav gotovo zdaj ne bodo poboljšali, ampak bodo vodili propagando naprej za svoje cilje, ki so: spraviti svet pod Stalinovo kapo. Kako bo gledal na to? Bo skušal "apaziti," ali bo zarožljal kot odločen vojak s sabljo? Velika vprašanja, ki ne bodo lahka.

Obljubil je tudi cene znižati. Kako bo šlo to? Kje se bo znižavanje najprvo pričelo? Kdor zna le nekoliko računati, ve, da če hočemo prodati par čevljev ceneje, morajo čevlji nas tudi prodati za toliko manj stati? Kako priti do tega? Čevljarju, ki jih izdeluje je treba za iste manj plačati, potem jih je moč tudi ceneje prodati. Tako tudi pri vseh drugih rečeh. Kdo bo prvi, ki bo začutil zniževanje? Ni težko uganiti. Ali bo potem vse zadovoljno? Bomo videli. Morda jih bo lke znal potolažiti. Ampak za tolažiti bo imel dosti.

Vse to kaže, da služba predsednika Združenih držav je ena anjetejih in za enkrat najbolj odgovornih služb na svetu. Se ne postara vsak predsednik zastoj v Beli hiši. V Beli hiši se vsakega pobelijo lase, če bele lase že tja ne prinese, iz nje gotovo odide ves pobeljen. Je kakor neka hiralnica. In vendar, kako se pehajo kandidati ob vsakih volitvah, da bi prišli v to hiralnico!

Iz Tokio na Japonskem omenja vest, da je etijopski bataljon, ki se nahaja na fronti Združenih Narodov v Koreji, proslavil 3. novembra 22. letnico kroganja cesarja Haile Salassie. Poglejte no, še Etijopci sodelujejo v Koreji. So pač ljudje, ki čuti-vo odgovornost in znajo ceniti svojo narodno svobodo, posebno še od tedaj, ko jih je napihneni Mussolini hoteli zasužnjiti.

Tito je zopet govoril. Njegovo govorjenje je kakor žvižganje zorca, ko koraka mimo pokopalšča ponoči. Strah ga je, pa žvižga, da sam sebi strah odganja. Privočil si je zopet Sta-

BOŽIČNO DARILO

Božične praznike lepše in bolj zadovoljno obhajate, če koga od svojih dragih, prijateljev ali znancev, obdarite s kakšnim darilom. — Tako je razmišljal Maks STANONIK iz 726 E. 155. ceste in je zaključil, da je eno najlepših božičnih daril za naše slovenske ljudi naš slovenski dnevnik, "Ameriška Domovina." — Vsedel se je in poslal uredništvu A.D. enoletno naročnino na "Ameriško Domovino" kot svoje božično darilo prijateljski Zajčevi družini v Argo, Illinois!

POJDI IN TUDI TI TAKO STORI!

lja za vojsko. On pa, da se bo v lina in kominformo v Moskvi, češ, da se oborožuje in pripravljajo ruskega napada pridružil Zapadu in se bo boril za mir. Mož žvižga, ker ga je strah in bi rad strah odgnal. Nervozni balkanski Neron kliče volka, ampak kakor zgleda, ko bo volk prišel, bo Tito plačal ceho, ker takega falota noben pošten človek branil ne bo. Every dog has his day!

Pennsylvanski farmerji se pritožujejo, da cene farmerskim izdelkom padajo. Od srede septembra pa do srede oktobra pravijo, da so šle cene povprečno za tri točke navzdol.

Dr. Bund, glavni urednik publikacij Raziskovalnega zavoda je na letni konferenci v New Yorku izjavil, da bomo imeli v Združenih državah nekaj "odmor" prihodnja štiri leta v industriji in gospodarstvu. Zaloga blaga in izdelkov so se napolnile in nobenih izdelkov ne primanjkuje več. Trgovine po vseh mestih že vodijo posebne razprodaje, da bi svoje zaloge izpraznili in pripravili prostor za novo sezonsko blago. Kako bo ta odmor vplival na zaslužek je posebno za delavce, kakor druge kroge važno. Dr. Bund izjavlja, da ravno ta odmor v gospodarstvu in industriji bo naložil na rame silno veliko odgovornost novemu predsedniku, ki bo vladal prihodnja štiri leta.

V Cuddy, Pa., je preminula 65 let stara rojakinja Mrs. Rose Bašelj, rojena Guzel. V sredo 5. novembra je bila pokopana iz cerkve sv. Barbare na Bridgeville, na tamkajšnje pokopališče. Bila je članica SNPJ.

Tu v Pittsburghu na North Side pa je preminul znani hrvatski rojak Michael Zupčić. Njegov pogreb se je vršil iz cerkve sv. Nikolaja.

Sorodnikom izrekam iskreno sožalje, pokojni pa naj počivajo v miru!

Pismo iz Detroita

Detroit, Mich. — Preteklo nedeljo se je vršil v slovenski dvorani na John Rd. v Detroitu pevski koncert zbor "Slovene National Home Singing Society."

Koncert je bil otvorjen z ameriško državno himno, katero so izredno lepo podali. Sledila je ena kitica pesmi "Lepa naša domovina," nato pa "Slepčeva tožba." Te dve pesmi je pela gdč. Velma Obed, katera ima prijeten glas, besedilo pa ji je delalo nekoliko težav, kar se mora tu rojeni pevki oprostiti. Sledile so: "Kaj se ti pobič," "Hribički ponižajte se," "Luna sije" in "Italijanska poulična popevka," pri kateri je vmesni solo prav dobro odpela omenjena solistka. Nato je zbor podal pesem "Rožmarin," vmesni solo je pel g. Ludwig Retzel Sr. Sledil je nastop ženskega kvarteta s tremi pesmimi: Lazy Bones, Tennessee Waltz in Lazy River. Nato nam je zaigral Trio (klavir, harmonika in bas) štiri komade z akrobatskimi glasbenimi šalami. To je bilo nekaj posebnega, vendar je publika podajanje z navdušenjem sprejela. Zbor je zapel še

pesmi: "Po jezeru," "Kak' ozke so stezice" in "Tribute to Romberg." Gdč. Velma Obed je zapela: Desert Song, One Kiss, Deep in My Heart ter Stout-hearted Men. Za zaključek je zbor res odlično podal "Pozdrav." V osebi g. Nick Bubasha ima zbor zelo dobrega pevovodjo. Le škoda, da glasovi niso prišli radi velikosti odra dovolj do izraza. Lep vtis je napravila na gledalca enotna obleka zbor. Vsekaror smo hvaležni pevкам in pevcem za lepo razvedrilo, ki so nam ga nudili. Naše častitke pa naj vam bodo v spodbudo k večjim uspehom. Želeti bi bilo, da bi ta zbor in še drugi pevci enkrat na mesec peli pri osmi nedeljski sv. maši. G. Mike Gazvoda gotovo ne bi imel nič proti, če bi ga enkrat mesečno razbremenili. V mislih imam namreč farno cerkev sv. Janeza Vianeya, h kateri spadamo vsi Slovenci v Detroitu, neglede v kateri fari živimo. Morda se bo to uresničilo?

Še veliko novega je v našem mestu.

To naj povem, da je tudi v Detroitu prispela nabiralna polca za "Vetrinjski spomenik" in to meni v roke. Prvo poizkušnjo sem napravil v nedeljo, nekateri so se res hitro odzvali, če ne z večjim, pa z manjšim darom. Lepo se je odrezal Karl Prazen, vse pa je prekosila Mrs. Mary Trambush. Ne vem ali zato, ker se ji je mudilo v cerkev ali pa zato, kar sem omenil p. Odilo Hajnska, kajti on mi je poslal to polo. Zdi se mi, da njegovo ime še najbolj vleče, kajti Mrs. Trambush je le njegov podpis pogledala in že sem imel dar v roki! Bog Vas živi, draga Mrs. Trambush in vse, ki ste ali pa še boste darovali za spomenik mrtvim slovenskim fatnom — mučenikom!

Skoraj ne verjamem, da sem bil sam med temi fanti, ki so po večini mrtvi. In če se spominam na vse udarce, na vpitje podivjanih partizanov, na njihovo skakanje po ležečih, slabotnih in sestradanih domobranci! Tako imamo mi Slovenci vsled zlobe in izdajstva Angležev na tisoče mučencev. Gospod naj jim da večni mir in pokoj!

Vsem Slovenkam in Slovencem pa pošiljam lepe pozdrave!

Miha Košir

3600 Lumpkin

Detroit 12, Mich.

Od Svete Trojice na Blokah

Ko boš trojiški rojak zagledal ta naslov, se boš v mislih brž znašel v svojem starem kraju. Radoveden se boš nagnil nad časopis: kaj pa je tam novega? Pa ne, da je umrl slavn Martin Krpan, ki je bil po pripovedovanju starega Močilarja tod na Vrhu pri Sveti Trojici na Notranjskem doma. Vedite, da slovenski Krpan sploh še ne misli na smrt in njegova kobilica, ki si je v slovenskem slovstvu po Levstikovi zaslugi osvojila trajno mesto, še vedno urno kinka po hribovskih potih, le kresliniki in kreslina goba mu ne gre več v prodaj kot njega dni za cesarja Janeza in

slovitega Brdavsca. Moderna tehnika mu je odjedla zaslužek. Njega dni je bilo treba nešteto reskov in že vajen je moral biti, da je brž vjel ikro in podnetil ogenj. Danes pa samo en resk razsveti temo.

"Kaj pa v cerkvi? Tam bo tudi morala biti elektrika," so se pogovarjali trojiški gospodarji. "Če za nam posveti v vsako luknjo in že svinče ne bo vedelo h koritu brez nje, mora biti tudi v cerkvi. Na prste ne znamo brati kakor slepi in v tuje stole se tudi ne maramo v temi vsedati. Res nas strašijo draginja in nedenarnost, pa pred petdesetimi leti, ko smo dali preslikati cerkev, ni bilo kaj drugače. Tako je že bilo tečaj v cerkvi, da smo se bali, da nam bo Bog ušel iz nje, pa sklenili smo, da jo preslikamo, da ji ne bo vsaka druga par, in šlo je. Tudi naši rojaki iz Amerike nas niso pozabili, ko so izvedeli, za kaj gre. Še zdaj jim hvalo poje napis nad glavnimi vrati. Kaj ne bo prav, da za petdesetletnico dobi cerkev še elektriko. Samo treba je, da začnemo. Kdor začne, ima tudi kaj končati." Tako so govorili naši gospodarji in pri tem mislili tudi na rojake v Ameriki in niso se zmotili.

S Trojičanom gre njegov svet in z njim ljubezen do njega, pa naj ga življenje zanese kamor že. To je nagnilo takoj po vojski gospe Mary Modicovo iz Clevelanda, da je med rojaki zbrala za našo cerkev lep pušelj \$200. Pušeljc še ni ovenel, na streho smo ga dejali, da bo tamkaj kak čas cvetel. Zdaj pa nam je naš rojak Ludve zbral drug šopek raznobarnih amerikan pri naših rojakih. 116 rožic cvete v njem. Prav prijetno so nam zadišale in poživile naše upanje, da bomo začeto srečno skončali. O božiču bo v naši cerkvi betlehemske svetlobe kot še nikoli. Ko pridete v staro domovino, obiščite še nas in oglejte si novo luč v naši cerkvi. V zadoščenje vam bo, ko boste videli, kako lepo z zlato krono iz zlatih luči ste nam pomagali skovati v naši cerkvi s svojo darežljivostjo. Vaša imena naj bodo vkovana v našo luč, po tudi vaš časopis naj polja vašo dobrotljivost. Darovali so: po \$20: Centova družina; po \$10: Frank in Mary Modic, Frank Petrič; po \$5: Marjeta Perne, Anton Šivec, Frank Modic, ml., Ivana Ponikvar, Mary Mehle, Angela Pirman, Rotova Ančka, Johana Srnelj, Anton Gradišar, Ludvik Hribar; po \$3: Mirko Otoničar; po \$2: Mary Mišič, Pavel Palčič, Frank Mramor, Antonija Nosan, Billy Modic, Karol Centa, Anton Grdina, Anton Gradišar, Marjeta Mestek, Andrej Tekavec; po \$1: Loški Tone, Rozi Krajc, Frank Hiti, Janez Gradišar.

Vsi darovalci bodite prisrčno zahvaljeni!

Trojičan.

Svet — Zemlja postaja toplejša

Na mednarodnem kongresu geografov-zemljepiscev je švedski proučevatelj ledenikov Hans Ahlman poročal, da postaja naš svet počasi toplejši. To svojo trditev je podkrepil z dejstvom, da se ledeniki na celem svetu vedno bolj krčijo, da se ptiči in živali širijo vedno bolj na sever, kakor da se tudi rastlinje razvijajo v vedno severnejših legah. Ahlman trdi, da je začel postajati svet toplejši že pred 100 leti, a da se v zadnjih 50 letih toplota še pospešeno dviga. Rekel je, da znanstvo ne more povedati, ali se bo dviganje toplote še nadaljevalo ali ne.

Dejstvo je, da se je v zadnjih desetletjih preselilo 25% vrst evropskih ptičev na sever, da so Eskimi na Greenlandiji prav v zadnjem času začeli loviti ribe polenovke in da zapuščajo slaniški islandske vode, ker so za njih pretope. Na istem otoku se je pojavilo po l. 1938 kar 37 novih vrst ptičev in vedno širše ploskve površine postajajo proste, dočim je tam bil prej večer led.

Dr. Josip Gruden

Zgodovina slovenskega naroda

Zadrage so imele zlasti dvojni namen: varovati svojo izključno pravico do obrti proti "nepoštenim rokodelcem" ali "šušmarjem", h katerim so šte-li vse rokodelce na kmetih in vse tiste, ki niso bili vpisani v zadrugo in pa pomagati svojim članom v raznih potrebah življenja. Zato so neki imeli svoje premoženje, zemljišče, gozde, mline.

Vsaka zadruga je imela svoj dom ("jepergo", herberge), kjer so bile v varni skrinji listine, na katerih so bile zapisane zadrugne pravice in svoboščine. Tu so se zbirali mojstri na posvetovanje, se oglašali potujoči pomočniki, prenočevali in čakali dela. Zadruga je sprejemala vaje in nadzorovala njih učenje. Enako je nadzorovala pomočnike in mojstre, kako izvršujejo svoj obrt. Huda kazen je zadela mojstra, ki je izdeloval slabo blago in tako pripravil domačo obrt v slab glas.

Število mojstrov je bilo natanko določeno. Novega mojstra je sprejela zadruga še le tedaj, kadar je izmed starih mojstrov kateri umrl, opustil svoj obrt ali pa izgubil svojo cehovsko pravico. Le z velikim trudom in obilnimi stroški je dosegel kak pomočnik, da so mu priznali mojstrske pravice. Pomočniki in vajenci so pripadali k družini svojega mojstra, ki jim je dajal stanovanje in hrano, nadzoroval njihovo življenje in vedenje in skrbel, da so izpolnjevali svoje verske dolžnosti. Z njimi vred se je udeleževal cerkvenih svečanosti, katerih so se udeleževali vsi cehi, vsak s svojo zastavo.

Da niso cehi preveč izrabljali svojih obrtnih pravic v škodo odjemalcev, zato je skrbel mestna gosposka, ki je nadzorovala njih obrtni red, določala ceno njih izdelkom in pazila na to, da so rabili pravo mero in vago. Cesar Friderik III. je na pr. ukazal leta 1435., naj ima mesarska zadruga v St. Vidu na Koroškem redno 12 mojstrov in naj prodaja meso po navadni vagi. Dva zvedena meščana pa naj določata cene posameznih vrst mesa. Mestno sodišče je dobivalo od nje na leto osem mark vinarjev in jezike od zaklane živine. Mlinarji, peki in pivovararji so smeli imeti le po dvanajst prešičev. Kar jih je bilo več, jih je zaklenil cesarski viceod. Mestni sodnik je tudi pazil na to, da spečejo peki toliko kruha, kolikor ga mesto potrebuje. Zato je hodil sam gledat, ali imajo potrebno zalogo moke, ali pečejo dosti velike hlebe in se drže postavne cene. Premajhne hlebe je pekome jemal in daroval ubožcem.

Zadruga organizacija je bila rokodelcem močna opora. Varovala jih je kvarnega vpliva neukih ljudi in divje konkurence, pospeševala napredek obrti, zagotovila vsem rokodelcem pošten zaslužek in mnogim pripomogla do gmotnega blagostanja. Zato je bil resnični stari pregovor: "Rokodelstvo ima zlato dno."

Z rokodelstvom je bila najtesneje združena trgovina, ker so obrtniki svoje izdelke večinoma sami prodajali. Kakor pri obrtu, moramo tudi pri trgovini razločevati dvojno dobo. V starejših časih, ko je bila trgovina še prosta, se je razvijala po sejmšičih na deželi, okoli cerkva, samostanov in božjih potov, v 14. in 15. stoletju pa se vedno bolj omejuje na mesta in trge, ki dobe tržne pravice, obvladujejo skoraj popolnoma domačo trgovino in vzdržujejo stik z inozemstvom.

Kaj je vlekle trgovce v bližino božjih hiš in samostanov, smo že omenili, pred vsem var-

no zavetje pred roparskim nasilstvom in množica ljudi, ki se je tamkaj zbirala. Mnogi teh selskih sejmov so bili zelo znameniti, obiskani od domačinov in tujocev.

Znamenita božja pot je bila pri sv. Ivanu poleg Devina. Ko je opat Ivan I. 1113. našel "svete moči" (relikvije) tega svetnika, so prihajale tja cele procesije iz vseh kraških župnij, romarji pa celo iz daljnega Hrvaškega. Glavni shod je bil o kresu in takrat tudi veliki letni sejem, ki je trajal šest dni. Kupčevalo se je posebno s konji, ki so jih pripeljali od vseh strani, Devinski gospodje, ki so bili zavetniki tamošnjega benediktinskega samostana, so napravili svojo žrebčarijo in kobilarno za konjerejo, ki se jim je dobro izplačevala. Ladje so pripeljale iz Italije in z istrske obali vino, sol, olje, iz slovenskih krajev so prišli veliki tovori železine, platna, žita.

(Dalje prihodnjič)

Želodčni PLIN!

Ali trpite vsled plina, vzdiganja povzročena po zaprtnici? Se li počutite zabasani in vam pokrajva vaš apetit? Tedaj bi morali napraviti to kot je storilo tisoče drugih uspešno že od leta 1887—vzemite preskusno zanesljivo želodčno-toniko, odvajalno zdravilo.

Trinerjevo Grenko Vino

Ta prijazno okusna zmes je znanstveno pripravljena iz naravnih zdravilnih korenin, zelišč in cvetja. Daje točno pomoč proti zaprtici in nje simptomom. Nabavite si steklenico tega še danes dokažite samebi delavnost Trinerja. (Opomba: ako vam ni mogoče dobiti Trinerjevega vina v vaši bližnji prodajalni, tedaj pošljite \$1.50 z naslovom vašega prodajalca, na naslov: Jos. Triner Corp., 4035 W. Fillmore, Chicago, in vaša 18 oz. velika steklenica Trinerja vam bo odposlana poštano prosto.)

MALI OGLASI

Naprodaj

Hiša za 2 družini, 5 sob in kopalnica zdolet, 3 in kopalnica zgorej, blizu cerkve Marije Vnebozete, lot 40x150. — Dober kup za ceno \$9800.

Gostilna. — St. Clair v Nottingham okolici, vsa oprema in licenca za pivo in vino, samo \$4100.

Kovač Realty
960 E. 185 St.

(230)

Poslojpe naprodaj

Na St. Clair in E. 64 St., za 4 družine, vsako stanovanje ima 4 sobe in kopalnico. Dohodki \$142. Cena \$12,500, gotovine \$3,500. Kličite GA 1-1414, Steve Szalai, broker. (234)

Naprodaj

Leseno poslojpe z 4 stanovanji, 4 sobe vsaka, posamezna kurjava, celo postrežje in klet, lot 30 x 110 v St. Clair in E. 67 okolici. Cena \$12,000.

MR. SHIMKUNAS,
Porath Realty

2828 Euclid Ave. SU 1-6600 (234)

Naprodaj

Na Arcade Ave. — 7-sobna hiša za eno družino. Velika dnevna soba (living room), obednica, kuhinja, 4 spalnice zgorej in kopalnica, klet, plinska kurjava, avtomatičen grelec tople vode. Garaža za eno karo. \$13,800.

Gostilna na St. Clair v Nottingham okolici, vsa oprema in licenca za pivo in vino. Samo \$4,100.

KOVAC REALTY
960 E. 185 St.
KE 1-5030 (235)

1952	NOV.	1952
Sa	Mo	Tu
2	3	4
9	10	11
16	17	18
23	24	25

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

NOVEMBER

27. — Zarja ima koncert v SND na St. Clair Ave.

29. — Društvo Jutrarnja zvezda št. 137 ABZ priredi v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. zabavo. Igra J. Vadnalov orkester.

30. — Carolyn Budan ima ob 4. uri pop. koncert v SND na St. Clair Ave.

DECEMBER

7. — Dramatsko društvo "Lilija" priredi za Miklavžva opereto "Miklavž prihaja" v Slov. domu na Holmes Ave.

7. — Pevski zbor "Slovan" priredi v AJC, Recher Ave. svoj običajni jesenski koncert.

14. — Dom zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. priredi božičnico za otroke.

14. — Cerkevni pevski zbor "Ili-rija" priredi "Slovenski božič" v cerkvi Marije Vnebozete ob 7:30 zvečer.

27. — Društvo Slovan št. 3 SDZ

priredi zabavo v dvorani SND na St. Clair Ave.

31. — Silvestrov večer v SND na St. Clair Ave.

31. — Dom zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave. priredi Silvestrovanje.

JANUAR

10. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ priredi zabavo s plesom v SND na St. Clair Ave.

17. — Društvo Glas clev. delavcev št. 9 SDZ priredi veselico s plesom v SND na St. Clair Ave.

18. — Josephine Petrovic in Edy Kenik, koncert v SND na St. Clair Ave.

24. — Društvo Loška dolina priredi ples v SND na St. Clair Ave.

FEBRUAR

7. — Društvo "France Prešeren" št. 17 SDZ priredi veselico s plesom v SND na St. Clair Ave.

J. B.:

Božična darila v domovino

Sedaj je čas, ko mislimo na božična darila vsem, ki so nam pri srcu. S tem jim hočemo napraviti veselje, jim pokazati, da se jih spominjamo.

Hvaležnost pri nas, pa stiske tam

Toda ljudi odstran luže vendar ne bomo obdarovali za Božič? Ravno te bolj kot vse, ki so tukaj. Zakaj? S tem bomo pokazali, da nismo med onimi lahimi značajmi, ki se ravna po tem-le: "Iz oči, iz misli!" Četudi svojih sorodnikov in znancev v starem kraju ne vidimo, jih vendar nismo pozabili, jih imamo v mislih, čeprav ne v očeh.

Pa je še drug razlog, da jim hočemo pomagati, — ker smo svoji domovini hvaležni. Vemo, da nam je stari kraj vendar dal marsikaj. Zato mu hočemo pokazati svojo hvaležnost. Je to ena najlepših čednosti, kakor po pravici nehvaležnost imenujejo črno. Človek, ki pozna hvaležnost, je plemenit človek. Le pogledimo v sv. pismo, kako Kristus razočaran vprašuje gobavca, ki se mu je prišel zahvaliti, edini od desetih: "Kje pa je drugih devet?" Je še tretji razlog. Da hočemo pomagati z božičnim darilom v stari kraj, je zato, ker so ravno tam v največji stiski in zato pomoči najbolj potrebni. Zares črne dni preživljajo danes v domovini in v teh črnih dneh so najbolj potrebni pomoči. Če kedaj, razveselimo jih vsaj sedaj za Božič. Tam težko preizkušanim pripraviti veselje za Božič je veliko več vredno, ker

je veselje zanje postalo redko, kot da tavajo noč in dan skozi puščave pomanjkanja, stiske, borbe za vsakdanji kruh.

Kaj vedo obiskovalci?

Pa je tam v starem kraju zares tako hudo? Veliko jih je obiskalo letos stari kraj in ne vedo nič takega povedati, niso nič takega videli ali opazili, da bi bilo mogoče govoriti o bedi in pomanjkanju. Pustimo to! Če človek pride v domovino na obisk za nekaj dni, ne more pogledati razmeram do dna. Ne more tudi pričakovati, da se mu bodo ljudje razodeli, ker ne vedo, ali mu smejo zaupati. In končno so nekatere vodili režimski vodniki in jim seveda pokazali samo, kako je v Jugoslaviji vse dobro, kako vlada povsod napredek in blagostanje.

Vzroki stiske

Gotovo, da 950 tisoč komunistov, v Jugoslaviji ni težko; nasprotno njim je lepo, oni so z vsem oskrbljeni. Zato je pa tam težje ostalim prebivalcem, ki so navezani samo na zaslužek, po kojino, svoj pridelek ali svojo malo obrt. Kar povprek vsa pisma povedo, da je ves zaslužek komaj za hrano, za obleko pa nič ne ostane.

Zakaj so zaslužki tako nizki? Komunistični režim v Jugoslaviji je kriv temu, ker je vse delovno ljudstvo preveč obremenil z davjavami za javne namene; obenem pa zelo slabo vodi gospodarstvo, ki se ga je bil popolnoma polastil. Pomislite samo, da gre po priznanju samega Ti-

ta ena petina vsega narodnega dohodka za vojsko, za oboroževanje. Ogromna je poleg vojske še tudi druga vojska, posebno značilna za komunistični režim: tajna policija in milica. Tudi ta dva stebra komunističnega režima nista slabo podprta.

In kako je organizirano gospodarstvo, pa najbolj vidimo iz tega, da je po en uslužbenec na vsaka dva delavca. Tudi to so javno povedali ravno sedaj pred 6. kongresom, ko so volili delegate za kongres. Pomislite, če bi v Ameriki morali na vsakih deset dolarjev zaslužka plačati dva dolarja samo za armado. V nobeni kapitalistični državi ni ljudstvo tako obremenjeno zaradi javne uprave, stranke in vojske. Pa vendar komunisti ne prestando govoriti ljudem o raju, o visokem življenjskem standardu, ki da ga bodo ustvarili. Ljudem neprestano vzbuja upe, jih neprestano hranijo — s praznimi obljubami. Tega ima komunistem v izobilju za narod; zaslužka, hrane, obleke, udobstva pa vedno zelo pičlo, vedno samo toliko, da ljudje ostanejo pri življenju, da popolnoma ne opešajo.

Pa je to razumljivo. Če je skoro milijon samo komunistov, še en milijon je pa vojske, milice in tajne policije, potem vsak vidi, da mora ljudstvo garati in delati za najnižjo plačo, da prehrani toliko tetrov, ki živijo na račun ljudstva.

Letos zopet suša

In končno je letos še prav poseben razlog, da vsaj sedaj za Božič pomagamo domovino. Letos je zopet suša zadela domovino in to prav občutna suša. O tem je že govoril Kidrič, o tem je ponovno razpravljal v svojih govorih Tito. V Toplicah pri Novem mestu je dejal, da elementarne nezgode tako nagajajo komunistom, "kakor da se je sam vrag spraval nad nas. "Torej Tito vsaj v vruga veruje zaradi elementarnih nezd, ko na drugi strani preganja vero v Boga povsod, posebno med mladino in zato vlačič neprestano pred sodišče duhovnike, ki vero oznanjajo.

Ne bi verjeli Titu, ker vemo, da govorec o suši misli pred vsem na to, koliko mu bodo zaradi suše pomagale države Zapada. Toda glejmo, kaj povedo o suši številke v gospodarstvem listu. Glavna pridelka v Jugoslaviji, ki dajeta kruh množicam, sta pšenica in koruza. Pšenice in rži so letos pridelali 190,350 vagonov, lani 255,400 vagonov, torej letos zaradi suše 65,050 vagonov ali 25.5% manj. Koroze so letos po cenitvah pridelali 148,060 vagonov, lani 404,370 vagonov, torej 256,310 vagonov ali 63.4% manj. Za kruh bo torej trda, ker je izpadek na obeh krušnih pridelkih tako velik.

Tito je sicer obljubil v svojem govoru v Toplicah na Dolenjskem: "S tega mesta lahko povsem vsem našim državljanom, da se ni treba bati, da bi pri nas

ljudje umirali od lakote..." Toda Tito je pri tem mislil pred vsem na komuniste in na vse one državljane, ki zvesto sodelujejo s komunisti. Vsi drugi pa so reakcionarji in za te se Tito ne briga.

Pomisliti moramo, da je pomladi bila velika pozeba, poleti pa v mnogih krajih toča. In kdo se briga za vse številne družine, ki nimajo očeta, ki je padel ali kot partizan, prisilno mobiliziran, ali kot domobranec, vrtnjen od Angležev in pobit brez sodbe. Vdove domobrancev n. pr. niti ne dobijo potrdila, da je mož mrtev, da ne bi mogle dobivati kakere rente. Kako težko je voditi kmečko gospodarstvo pod komunistom, boste mogoče vedeli. Dvakrat težko pa je voditi gospodarstvo vdovam z otroki. Ko bi Vam mogli navajati vsa obupna pisma takih družin, kako težko je njih življenje!

Splošno osiromašenje vseh

Veliko je število upokoencev, zakaj komunisti so povsod postavili svoje ljudi: v urad, v sodišče, v šolo, v gospodarstvo. Upokoencem obljublajo, da jim bodo uredili pokojnino že pol leta, pa menda bodo poprej uredili najemnine za stanovanja. Potem bo vs povisek pokojnine vzela povišana najemnina za stanovanje.

Končno pomislite, da je uničen ves srednji stan: trgovci, obrtniki, svobodni poklici sodniki, advokati itd. Vse je sedaj samo državni uslužbenec ali državni delavec. Ves ta bivši srednji stan je sedaj najsiromašnejši, ker so mu dali kako borno službico ali pa jo mu niso. Kar je imel obleke (če mu jo niso že ob zaplembi imetja odvzeli) in morebitnih drugih vrednot v stanovanju, to je že davno prodano — za preživljanje. Sedaj ni več kje kaj vzeti, da bi prodali. Težak je položaj teh ljudi in njih življenje ni več življenje ampak hiranje. Veliko je v takih družinah boleznih, veliko sedaj že tudi brezposelnih. Komunisti so odpustili, veliko jih je prišlo pod udar odpusta; seveda v prvi vrsti takih, ki niso za komuniste zanesljivi, ker so še verni ali hodijo otroci v cerkev ali so otroke dali birmati, krstili ali pustili k prvemu obhajilu.

Piše nam obrtnik, čevljar, ki ima vajenca. Sedaj so mu nalozili, da mora za vajenca plačevati mesečno po 4,200 din. Za davek, ki ga ni mogel plačati, so mu zaplenili kolo. Vajenca ne sme odsloviti, če mu ne najde enakega mesta. Siromak prosi za kako ponošeno obleko.

Toda kaj bomo opisovali beodo, ki vlada v Titovi deželi. Kateri imate tam kake sorodnike ali znance, gotovo dobivate pisma in vam to ni neznan. Zato se sedaj spomnimo za Božič teh siromakov in pomagajmo zaradi Jezusa, ki je zato prišel na svet, da nam oznanj evangelij ljubezni, ki je prišel, da pomaga vsem revežem, vsem stiskanim, vsem zatiranim! Zaradi Jezusa v jaslicah pomagajmo, da nam bo na Sveti večer pred jaslicami v duši svetlo in toplo, kot je bilo svetlo in toplo pastirjem pred betlehemske hlevčkom.

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborna zdravila da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.
KE 1-0024

Iščejo stanovanje

Mlad slovenski par išče 3 do 4 sob. Kličite po 5:30 uri IV-1-5354. (230)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

Iščejo stanovanje

Dva odrasla iščeta 4 ali 5 sob v St. Clairski okolici. Najemnina ne več kot \$40. Kličite po 4:30 uri HE 2-0927. (231)

Ženske dobijo delo

OPERATORICE ZA ŠIVALNE STROJE

Samo izkušene plača od kosa
Lovinger Sportwear Co.
1220 W. 6th St., 5. nadst.
(231)

Moški dobijo delo

"OLIVER"

potrebuje

MACHINE

DEPAIRMEN

Dobra plača od ure. Avtomatičen povišek do najvišje mezde, prispevajoča skupna zavarovalnina in druge koristi.

THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.

(230)

DIE MAKERS

on medium and large dies

TOOL ROOM ENGINE

LATHE OPERATORS

MACHINE REPAIRMEN

DIE REPAIRMEN

Bi tudi radi govorili z

MAŠINISTI

Visoka plača od ure. Čas in pol za nadurno in dvojna meza ob nedeljah. Dobri delovni pogoji in dodatek za življenske stroške. Ta dela se dobijo pri obeh tovarnah na E. 93 in Woodland in na 1115 E. 152 St. Oglasite se v Employment Office tovarne št. 1.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 St.

(234)

Die Sinkers

ALL-AROUND ENGINE

LATHE HANDS

PLANER HANDS

2. in 3. shift

Visoka plača od ure, plačani prazniki; skupna zavarovalnina in bolniške koristi.

MIDWEST FORGE CO.

17301 St. Clair

(235)

Delavci za lovarno

Menjajóči šift, 5 dni v tednu, plača od ure, uniforma pre-skrbljena. Brezplačna skupna zavarovalnina.

FERRO CORP.

4150 E. 56 St.

(južno od Harvard)

(235)

Poslovodja in oskrbnik

Delo dobita poslovodja in oskrbnik. Pišite na naslov:

Slov. delavska dvorana

10814 Prince Ave.

ali pa kličite tajnika

Ray Sternof

DI 1-5464

nov. 21, 24, 26, 28)

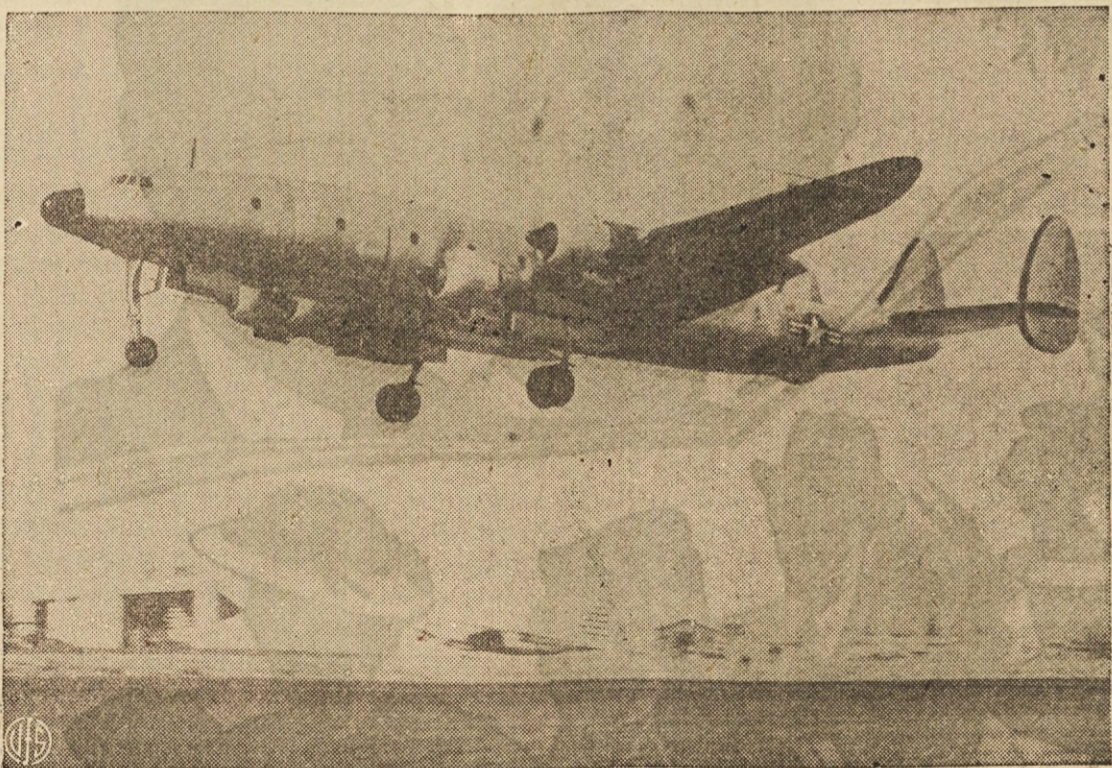
MALI OGLASI

Štiri sobe iščeta

Dve mladi Slovenki iščeta 4 neopremljene sobe s kopalnico na vzhodni strani mesta. — Kličite po 4. uri pop. UT 1-1576. — (235)

ČE HOČETE PRODATI VAŠE POSESTVO

Mi imamo kupce z gotovino. Za hitro postrežbo pokličite JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th Street
HE 1-6607

NAJHITREJSI PREVOZNIK — Ameriško najhitrejšje prevozno letalo Lockheed Super Constellation, ki ga poleg propelerjev poganjajo tudi turbo-reakcijski motorji, je nedavno napravilo svoj prvi poskusni polet v Kaliforniji. Letalo doseže do 400 milj brzine na uro. V črnem nosu letal, ki bodo služila v vojne namene, bo nameščen radar.

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

Jedva je izgovoril, že je skočil ves prapor z okopov, se zakadil proti sovražniku in padel kakor orkan na nasipe. Kozake so pobili z noži, drogi, puškinih kopiti; zagvozili so štiri topove in, preden je preteklo pol ure, so se vojaki, zdesetkovani, a zmagovalni, vrnili z znatno zalogo smodnika v sodčih in lovskih rogovih.

Dan je mineval za dnem. Kozake vrste so v čim dalje tesnejšem krogu objemale okop in rinile vanj kakor klini v drevo. Streljali so že tako blizu, da je, ne vstevši naskoke, padlo pri vsakem polku po deset ljudi na dna. Duhovniki niso mogli blizu s svetotajstvi. Obleganci so se zaslanjali z vozovi, šotori, kožami, z razobeženo obleko; ponoči so pokopavali padle, kjer je kdo padel, toda živi so se tem ljutejše bili na mogilah večerašnjih tovarišev. Hmielnicki je brezprimerno pre-

Nova pošiljatev vina dospelja iz Slovenije

Vsa domača slovenska vina nam pošilja podjetje "Slovenija VINO" iz Ljubljane, kjer so vina v preizkušeni in sodobni vinski kleti natočena v steklenice, katere zaprejo s trpežnimi zamaški ter iste zapečatijo. Tako za pošiljatev pripravljena vina — pošiljajo v Ameriko v zabojih.

Bela ljutomerska vina so okrepčilna in slastna, rdeča isterska vina so zravilna, posebno kraški teran, ki vsebuje mnogo zdravilnih snovi, zlasti železa in nekatere vrste kisline, ki pospešijo prebavo in obnavljajo krvni obtok. Zaradi tega ga zdravniki predpisujejo za zdravlilo mnogih bolezni in proti notranjim motnjam.

Sedaj smo dobili novo pošiljko belega ljutomerskega vina ŠIPON in rdečega isterskega TERAN-a.

DRENİK
Beverage Distributing, Inc.
23776 LAKELAND BLVD.
EUCLOUD, OHIO
JOHN DRENİK
predsednik

DVA
POGREBNA
ZAVODA
za
zanesljivo
izkušeno
sočutno
pogrebno
postrežbo
po
ceni, ki jo SAMI
izberete
pokličite

AGRINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1083 East 67th St.
Henderson 1-5200 - Cleveland 1-5200

lival kri svojih ljudi, a vsak naskok mu je prinesel le nove, večje škode. Sam se je čutil odporu; računal je le s tem, da čas razje srca in sile obleženih — a čas je potekal, a oni so kazali čim dalje večji prezir smrti.

Vodje so dajali vojakom vzgled. Knez Jeremija je spal za nasipom na golih tleh; pil je žganje in jedel prekajeno kozjaško meso in trpel napore in izpremembe vremena "nad panski svoj stan." Kronski praporščak Koniepcolski in starosta krasnostavski sta osebno vodila polke na izpad; ob naskokih sta stala brez orožja v najgostejši svinčni toči.

Celo vodniki, katerim je manjkalo vojne izkušnosti, kakor Ostrgvu, in katerim vojaki niso zaupali, so se pod roko Jeremije vidno izpremenili v drugačne ljudi. Tudi stari Firlej in Lancoronki sta spala na nasipih, a gospod Przijemski je podnevi postavil topove, ponoči pa ril pod zemljo kakor krt, kopal pod kozaškimi rovi protirove, razstreljaval kozaške čete ali pa odpiral podzemne poti, po katerih so vojaki prihajali kakor smrtni duhovi med speče Kozake.

Naposled je Hmielnicki poizkusil s pogajanjem, imajoč pri tem postransko misel, da bo mogel z zvijačo kaj doseči. Pod večer 24. julija so začeli Kozaki z okopov vpiti na vojake, naj bi prenehali streljati. Poslani Zaporozec je naznanil, da želi hetman videti starega Zavrilihovskega. Po kratkem posvetovanju so se regimentarji pogodili na ponudbo in stari je odšel z okopov.

Oddaleč je videlo viteštvo, kako so mu v kozaških nasipih mahali s čapkami, zakaj v kratkem času svojega komisarstva si je bil pridobil spoštovanje divjega Zaporozja — in sam Hmielnicki ga je spoštoval. Streljanje je prenehalo. Kozaki so se približali prav do okopov in viteštvo je hodilo k njim. Obe strani sta bili oprezni, a v tem srečevanju ni bilo nič neprijaznega. Šlahta je vedno bolj cenila Kozake nego navadno črn, sedaj pa, ko je spoznala njih hrabrost in upornost v boju, se je razgovarjala z njimi, kakor se razgovarjajo kavalirji s kavalirji; Kozaki so z začudenjem gledali ob blizu na to nedosto-

pno levje gnezdo, ki je vzdržalo vso njihovo in havano silo. Začeli so se torej bližati, pogovarjali se in tožiti, da se preliiva toliko krščanske krvi; nazadnje so si ponujali tobaka in žganja.

"Ej, gospodje licari!" so govorili starejši Zaporozci, "da ste se vi vedno tako držali, bi ne bilo žoltih vod in Korsuna in Pilavic. Vragi ste, ne ljudje. Takih mi še nismo videli na svetu."

"Pridite jutri ali pojutrišnjem, vedno nas najdete take."

"No, pa pridemo, a sedaj hvala Bogu na oddih. Sila krvi krščanske se preliiva. A vas itak glad premore."

"Prej pride kralj kakor glad; ravnokar smo si usta obrisali od okusne jedi."

"Ako nam poide hrana — si jo poiščemo tam v vaših tabo-rih," je rekel Zagloba in se prijel za boka.

"Dal Bog, da bi se očka Zavrilihovski kako pobotal z našim hetmanom, zakaj če se ne pobota, pojdemo še ta večer na naskok."

"Mi tudi že koprni."

"Han nam je obljubil, da vas bo vse pozobal."

"A naš knez je obljubil hanu, da ga za brado priveže svojemu konju za rep."

"Čarovnik je, a ne vzdrži."

"Rajši pojdit z našim knezom proti poganom, nego da vzdigate roko proti oblastnikom."

"Z vašim knezom... Hm! Dobro bi bilo."

"No, čemu se pa puntate? Pride kralj, bojte se kralja. Knez Jeremija vam je bil kakor oče."

"Takšen oče, kakršna mati smrt. Kuga ni pobila toliko dobrih molojcev."

"Še hujši bo; vi ga še ne poznate."

"Mi ga tudi nočemo poznati. Naši stari ljudje govore, da je vsakemu Kozaku, kateri ga pogleda v oči, že smrt zapisana."

"Tudi s Hmielnickim bo tako."

"Bog ve, kaj bo. To je gotovo, da obema ni živeti na belem svetu. Naš batko tudi pravi, če bi mu Jeremijo izdali, bi vas zdrave izpustil in bi se z nami vseni kralju poklonil."

Tu so začeli vojaki sopihati, mršiti obrvi in škrtati.

"Molčite, drugače zagrabimo za sablje."

"Lahi se srde," so govorili Kozaki, "ali gorje vam."

In tako so se oni tam razgovarjali, včasih prijazno, včasih z grožnjami, katere so se proti njihovi volji glasile kakor gromi. Popoldne se je vrnil v tabor gospod Zavrilihovski. Pogodbe ni bilo in tudi do premirja ni prišlo. Hmielnicki je stavil nersramno zahtevo, da bi mu izročili kneza in praporščaka Koniepcolskega. Naposled je našteval krivice, ki se gode zaporoz-

skim vojskam, in začel nagovarjati gospoda Zavrilihovskega, da bi ostal pri njem za vedno. Na to je stopila staremu vitezu kri v obraz, vstal je in odšel. Zvečer je nastopil naskok, ki je bil krvavo odbit. Ves tabor je bil dve uri v ognju. Kozakov niso

le odvrnili od okopov, temveč pehota je zavzela tudi prve nasipe, razkopala strelnice, zakrvice in zažgala štirinajst oblegovanih topov. Hmielnicki je to noč prisegel hanu, da ne odstopi, dokler je še kak človek živ v okopu.

Ljuba naša mati

zahvalimo se Vam za tisoče ur, ki ste jih prebila ob naših posteljah, ko smo bili še majhni in včasih bolni; zahvalimo se Vam za vso ljubezen, trud in skrb, ki ste jo imeli z nami v naših mladih letih, ko ste nas učili in vzgajali, da smo postali to, kar smo danes; zahvalimo se Vam, ljuba naša mati, tudi za Vaše potrpljenje in ljubezen do naših otrok, ko so Vaše delovne roke še enkrat pokazale v naših otrocih svojo ljubezen do nas, in

Vas prosimo,

sprejmite kot naše predčasnno božično darilo — ker vemo, da je že sedaj nujno rabite in bi jo radi imeli, — Černetovo Zdravilno Kopel, ki ozdravi prehlade, olajša in s stalno rabo ozdravi revmatične in še druge bolečine, je zelo učinkovita pri verikoznih (krčnih) žilah na nogah, ter splošno krepi zdravje.

Ljuba naša mati,

bodite zahvaljeni in pozdravljeni od nas, ki smo srečni, da Vam moremo pokloniti to prekorisno darilo, ki naj odmenjeni Vam čas podaljša, da ostanete še dolgo zdravi z nami, in da bo Vaš večer življenja prijeten in zadovoljiv.

Družine Vaših otrok.

Ta globoko občutena in priskrben poklonitev bo tiskana na krasnem papirju in priložena vsaki pošiljki Zdravilne Kopeli, ki bo izvršena v ta namen.

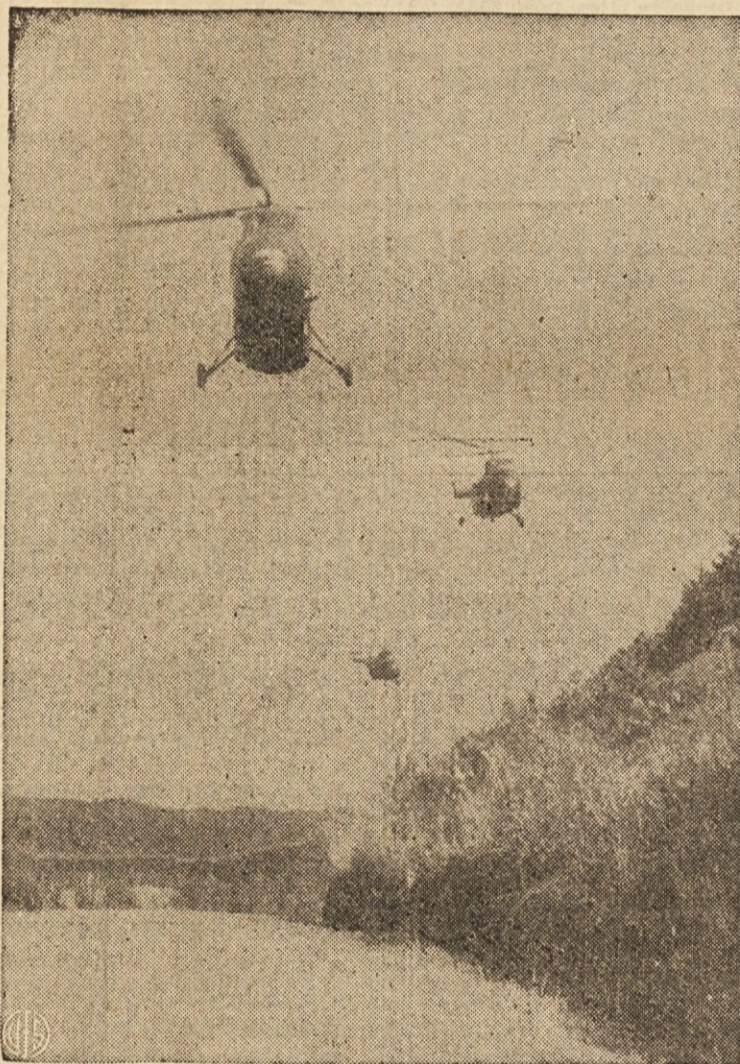
Po znižanih cenah velja Zdravilna Kopel z 2 plastikoma in elektr. pečko \$18.60 v delavnici pri nas, s pošto \$20.60. Z Fan grelcem, ki pihata takoj vroč zrak, da okraja kopel za ¼ ure, in ki sam stane v trgovinah \$10.95, velja Zdrav. Kopel pri nas \$24.75, po pošti \$26.75. Vsa pojasnila:

CHERNE HEALTH BATH

6904 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

EX 1-8265

NAD KOREJO — Trije ameriški helikopterji na poti. Letalo, ki pristane in se dvigne lahko na vsakem prostoru, je izredno uporabno za bojišče. Z njim prevažajo ranjence, hrano, pa če treba tudi vojaške oddelke.

Zjutraj v zori novo streljanje, vkopavanje v nasipe — in celodnevna bitka na cepce, kose, nože, sablje, kamenje in kepe zemlje. Prijazna večerašnja čustva in obžalovanje radi prelivanja krščanske krvi so se umaknila še večji besnosti. Dež je padel od ranega jutra. Ta dan so dobili večji besnosti, radi česar je gospod Zagloba zelo mrmral, a prazni želodci so le še podvojili besnost vitezov. Priseljali so drug drugemu, da padejo drug za drugim, a vdajajo se ne do zadnjega diha. Večer je pri-

nesel nove naskoke Kozakov, oblečene v Turke, a niso dolgo trajali. Nastala je noč, polna hrupa in krikov, "zelo burna." Streljanje ni prenehalo niti za trenutek. Izzivali so se medsebojno; bili so se kupoma in poedino. Gospod Longinus je hodil izzivat, a nihče se mu ni hobil vojaki le pol porcije, radi česar je gospod Zagloba zelo mrmral, a prazni želodci so le še podvojili besnost vitezov. Priseljali so drug drugemu, da padejo drug za drugim, a vdajajo se ne do zadnjega diha. Večer je pri-

(Dalje prihodnjic)

BUKOVNIK STUDIO

BOŽIČ SE BLIŽA! Razveselite vaše drage! Podarite jim vašo sliko vzeto pri slikarju JOHN BUKOVNIK 762 East 185th St. IV 1-1797 Odprto dnevno od 9 do 8... Ob nedeljah od 10 do 3. Slike za potni list in izkaz SVATBE - DRUŽINSKE - CANDID - OTROKE Predelujemo stare slike

Baragova Pratika

DVANAJSTI LETNIK

za navadno leto 1953

je zanimiva knjiga za vsakega Slovenca kjer koli. Za vsakega slovenskega človeka ima obilo koristnih nasvetov in obvestil. Poučne članke in spise, zanimive črtice in povesti.

Radi višjih stroškov kot povišane poštnine in radi dražjega tiska stane letos nekaj več kakor lani.

S poštnino stane letos \$1.25

Naročila je poslati v Money orderu, čeku, ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 West 34th Street

Berwyn, Illinois

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

5117 St. Clair Avenue

Henderson 1-0628

Previdni in gospodarski
ljudje

vedno najprej pogledajo

OGLASE

Ameriški Domovini

in potem gredo kupovat k trgovcu, ki v tem listu oglašuje.

Trgovci, zavedajte se nakupovalne moči slovenskega naroda in oglašujte svoje blago

AMERIŠKI DOMOVINI

Izplačalo se vam bo!